

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI
TALABA VA O'QUVCHILARNING IJTIMOY
FAOLLIGINI OSHIRISH MARKAZI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASI HUZURIDAGI
TEXNIK JIHATDAN TARTIBGA SOLISH AGENTLIGI
TOSHKENT SHAHAR YOSHLAR ISHLARI BOSHQARMASI
O'ZBEKISTON YOSHLAR ITTIFOQI TOSHKENT SHAHAR KENGASHI
"MA'RIFAT" TARG'IBOTCHILAR JAMIYATI
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI FANLAR AKADEMIYASI HUZURIDAGI
O'ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI MASALALARI BO'YICHA
MUVOFIQLASHTIRUVCHI-METODIK MARKAZ

"SIFATLI TA'LIM – TARAQQIYOT POYDEVORI"

MAVZUSIDAGI III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY
ANJUMANI TO'PLAMI

FILOLOGIYA FANLARI

**Sifatli ta'lim -
taraqqiyot poydevori**

2025 - YIL 15 - MAY

“SIFATLI TA’LIM – TARAQQIYOT POYDEVORI” MAVZUSIDAGI III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMAN TO’PLAMI // TOSHKENT, 2025-YIL 15-MAY.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING 2019-YIL 30-AVGUSTDAGI “YOSHLARNI ILM-FAN SOHASIGA JALB ETISH VA ULARNING TASHABBUSLARINI QO‘LLAB-QUVVATLASH TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH CHORA-TADBIRLARI TO‘G‘RISIDA”GI PQ-4433-SON QARORI HAMDA OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGINING 2024-YIL 27-DEKABRDAGI “2025-YIL XALQARO VA RESPUBLIKA MIQYOSIDA O‘TKAZILADIGAN ILMIY VA ILMIY-TEXNIK TADBIRLAR REJALARINI TASDIQLASH TO‘G‘RISIDA”GI 490-SON BUYRUG‘I 2-ILOVA 95-BANDIDA BELGILANGAN VAZIFALAR IJROSINI TA’MINLASH HAMDA 2025-YIL “ATROF MUHITNI ASRASH VA “YASHIL” IQTISODIYOT YILI” MUNOSABATI BILAN O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI, MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI, O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI HUZURDAGI TALABA VA O‘QUVCHILARNING IJTIMOY FAOLLIGINI OSHIRISH MARKAZI, O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASI HUZURIDAGI TEXNIK JIHATDAN TARTIBGA SOLISH AGENTLIGI, YOSHLAR ISHLARI AGENTLIGI TOSHKENT SHAHAR BOSHQARMASI, O‘ZBEKISTON YOSHLAR ITTIFOQI TOSHKENT SHAHAR HUDUDIIY KENGASHI, “MA’RIFAT” TARG‘IBOTCHILAR JAMIYATI, O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI FANLAR AKADEMIYASI HUZURIDAGI O‘ZBEKISTONNING ENG YANGI TARIXI MASALALARI BO‘YICHA MUVOFIQLASHTIRUVCHI-METODIK MARKAZ HAMKORLIGIDA 2025-YIL 15-MAY KUNI “SIFATLI TA’LIM – TARAQQIYOT POYDEVORI” MAVZUSIDAGI III RESPUBLIKA ILMIY-AMALIY ANJUMANI O‘TKAZILDI,

TASHKILIY QO‘MITA:

JALOLIDDIN YUSUBOV	– FALSAFA FANLARI DOKTORI (DSC), DOTSENT;
ULUG‘BEK TO‘XTAYEV	– O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI XODIMI;
SHERZOD SHARIPOV	– O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI TALABASI;
SEVINCH MUSTAFOYEVA	– O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI TALABASI;
HUSNIDA BO‘RIYEVA	– O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI TALABASI.

MAQOLALARNING TO‘G‘RI VA ANIQLIGIGA MUALLIFLAR MAS‘ULDIR.

© SIFATLI TA’LIM – TARAQQIYOT POYDEVORI

5.<https://www.oriens.uz/uz/journal/article/pirimqul-qodirovning-yulduzli-tunlar-asaridagi-qahramon-obrazlar-tavsifi/>.

6.<https://yuz.uz/uz/news/bobur-yulduzli-tunlar-romanining-ingliz-tilidagi-nashri-taqdim-qilindi->.

ЎЗБЕКИСТОНДА ТРАНСПОРТ ТИЗИМИНИНГ ТАРАҚҚИЁТ ТАРИХИ 1945-1990 Й.Й. (ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ МИСОЛИДА)

Саидусманов Бахром Абдуганиевич

*Чирчиқ давлат педагогика университети,
тарих фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD)*

Республикамиз транспорти ходимлари олдида юксак ва мураккаб вазифалар турибди. Асосий вазифа республика иқтисоди ва аҳолининг автомобил транспортига бўлган эҳтиёжини тўла- тўкиш қондириш, автомобил транспортини янада замонавий техника билан қуроллантириш, равон автомобиль йўллари кенгайтиришдир. Транспорти ишини янада такомиллаштириш учун транспорт-иқтисодий алоқаларни рационализациялаштириш, темир йўл ва автомобил транспорти ўртасида юк, йўловчи ташишни тўғри тақсимлаш, юк ташишни тезлатиш, юк ташиш масофасини ва транспорт ҳаражатларини камайтириш, транспорт воситаларидан унумли фойдаланиш, машиналарнинг юк ортиш – туширишда бекор туришини ва юксиз бўш юришларини камайтириш, автоматика ва ҳисоблаш техникаларини кенг кўламда қўллаш, ички резервларни ишга солиш, юк тушириш ва ортиш ишларини максимал даражада механизациялаштириш, автомобил хўжалиги ходимларини планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасидан баҳраманд этиш каби муҳим вазифалар турибди. Демак, автомобил транспорти ва тош йўллар республикада саноат, қишлоқ хўжалигининг янада юксалиши, аҳолига маданий ва маиший хизмат кўрсатишни таъминловчи энг зарур воситалардан биридир. Республика моддий-техника базасини вужудга келтиришда автомобиль транспорти ва тош йўлларнинг хизмати беқиёс.[1]

Марказлаштирилган усулда юк ташишнинг иқтисодий самарадорлиги катта. Бу усулда юк ташиш автомобилларнинг юк ортиш ва юк тушириш вақтида бекор туширишларини, экспедиторлар сонини, юк ташиш таннарини, ҳар бир корхонанинг автомобилларга бўлган талабини камайтиради, меҳнат унумдорлиги кўпаяди.

Қишлоқ хўжалигида юкларни автомобилларда ташиш кенг ривож топади. Қишлоқ хўжалигида юк ташишнинг ўзига хос хусусияти қатновнинг мавсумийлиги ва юриш қийин бўлган тупроқ йўлларда

бажарилишидир. Ватанимизда энг кўп ташиладиган қишлоқ хўжалик юклари – пахта ва минерал ўғитлар.

Чигитнинг салмоғи енгил бўлганлиги учун кўп юк оладиган автомобиллар ва автопоездлар тўлиқ юкланмас, уларнинг юк олиш қувватидан атиги 53 фоиз фойдаланилар эди. Чигитни тушириш ҳам мушкул иш эди, транспорт ҳаражатлари кўпайиб кетди. 1978 йилда бирлашма мутахассислари ПСХ-7 самосвал ярим прицеп ясадилар. У манфаатдор вакиллар кўз олдида синаб кўрилди. Бу янги прицеп ўз вазифасига лойиқ ва мос келади деб ҳисобланади. Ҳамда серияли ишлаб чиқаришга берилди. Унинг юк ташиш қуввати 7 тонна бўлиб, чигитни механизмлар воситасида бажаришга қаратилган қатор тадбирлар амалга оширилди.[2]

Агарда, 1980 йилда автомобил транспортида ташилган пахта қарийб 4 млн тоннани минерал 5,0 млн тоннани ташкил этган бўлса, 1985 йилда 4 млн тонна пахта ва 7,0 млн тонна минерал ўғит ташилди. Пахта ташишининг келажакдаги рационал схемаси “дала-автомобиль поезд-пахта заводи” усулида тузилади. Ўзбекистонда ишлаб чиқарилдаиган минераал ўғит ҳам қоп қанорсиз “завод - автомобиль транспорти - пахта даласи” схемасида ташишлиши зарур. Пахта ва минерал ўғитларнинг бир қисмини рационал схемада ташишни жорий қилиш йилига неча миллион сўм маблағни тежайди.

1981-1985 йилларда оғирлиги 1,0 - 2,0 тоннадан ортмайдиган кичик партиядаги юкларни автомобилларда бир йилга ташиш ҳам ўсади. Бундай ташиш магазинлар, ошхоналар, маиший хизмат кўрсатиш, маҳаллий майда саноат корхоналари, алоқа пунктлари ва хаказоларга хизмат қилиш учун зарурдир. Меҳнаткашлар турмуши яхшилана борган сари бундай юкларга эҳтиёж орта боради. Бу юкларнинг ҳажми умумий автомобиль юк оборотида ҳозирча 2-4 фоизи ташкил қилса-да, лекин бундай кам юк кўратадиган автомобиллар салмоғини ошириши зарур ва улар ишини ташкил қилишга ҳам катта эътибор бериш лозим, чунки бундай ташиш таннархи анча юқори бўлади.[3]

1975-1978-йилларда ахборот – ҳисоблаш маркази ташкил этилди. Унга Я.С. Геллер бошлиқ этиб тайинланди. Шу кундан бошлаб Тошкент шаҳар марказлашган юк ташиш автотрестининг 12 та автокорхонасида йўл варақалари электрон ҳисоблаш машиналари ёрдамида ҳисоб китоб қилиш бошланди. Юк ташиш режасининг бажарилиши, ёнилғи сарфи, техникадан фойдаланиш кўрсаткичлари, ҳайдовчиларнинг иш ҳақи, мижозлар билан ҳисоблашиши ва бошқа маълумотлар олинадиган бўлди.

Автотрантранспорт ишида ҳам қолоқликлар, нуқсонлар мавжуд эди, раҳбар ходимларнинг хатолари ҳам салбий воқеа бўлди, лекин ўз вақтида хатолар ўрганилиб, тузатилиб ишлар тўғри йўлга қўйилгани сабаб, автотрест ижобий натижаларга эришди. 1968-1988 йиллар давомида автотрест раҳбарияти ўз таркибидаги барча автокорхоналарнинг

биноларини куришга, таъмирга цехларни барпо этига, ишчи ва ходимларга шароитларни яратишга кўпроқ эътибор берди. Шу йилларда 5322 та рационализаторлик таклифлари ишлаб чиқилди ва жорий этилди. Бунинг ҳисобига 950 минг сўмлик фойда кўрилди.

1955 йилдан 1991 йилгача ўтган даврда трест жамолари 1миллиард тоннадан кўпроқ халқ хўжалиги юкларини ташиб бердилар, юк айланма ҳажмлари ортиб, 13938,9 миллиард тонна –километрга етди. Вилоят Автотранспортчилари саноат тармоғининг улкан қурилишда, жумладан, Олмалик кон –металлургия комбинати, Тошкент, Сирдарё, Ангрен ГРЭСлари, Чарвоқ ГЭСи, Тошкент, Оҳангарон, Чорвоқ сув омборлари, ҳаётий муҳим автомагистраллар, Тошкент - Бекобод йўли қурилишларида фаол иштирок этдилар. 1966 йил Тошкентда ер қимирлаш оқибатларини тугатиш, шаҳарни қайта тиклаш ва қуришда трест автомобилчиларнинг ҳиссаси катта бўлди. 1979 йилнинг декабрида бошланган Афғонистон воқеаларида ҳам автотранспортчилар ҳам иштирок этишди. Автохўжаликларнинг 350та автомобили афғон қишлоқларининг аҳолисига ёрдам бериб, озиқ –овқат, дори-дармон кийим-кечак, ёқилғи ва бошқа эҳтиёж учун зарур нарсаларни олиб жуда оғир ва хатарли Афғонистонга қатнадилар.

1987 йил “Тошвилоятюктранс” жамоаси Пскент ва Ғалаба туманларидаги сув тошқини оқибатларини тугатишда, 1988 йили Арманистондаги ер зилзила харобаларини бартараф этишда яқиндан ёрдам беришди.[4]

Оҳангарон дарёси оқимида йирик сув омбори Тошкент дангизини қурилишида 74-махсус автобаза ташкил қилиниб, 100 минг кубометр тупроқ, минглаб тонна цемент, темир, темир-бетон ва металл конструкциялари ташиб берилди. 250 миллион кубометр сув сиғимига эга, 20 квадрат километр майдонни эгаллаган бу сув иншооти туфайли, Тошкент вилояти Ўртачирчиқ, Ғалаба ва Оққўрғон туманларидаги 62 минг гектар ерда деҳқончилик қилиш имконияти пайдо бўлди. Тошкент денгизи бунёд этилиши шарофати билан қишлоқ хўжалигида пахта, ғалла, мева ва сабзавот, полиз экинлари экиш, боғдорчилик ва чорвачилик қилиш имкониятлари янада кенгайиши билан бирга, денгиз атрофида пансионатлар, санаторийлар, саноат корхоналари ва ташкилотларнинг оромгоҳлари, дам олиш масканлари ташкил топди. Сув спорти билан шуғулланиш йўлга қўйилди ва мусобақалар ўтказилиб борилди.[5]

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Ходжаев Б.А. Автомобиль транспорти иқтисоди. Дарслик.-Т.: Ўқитувчи. 1982. –Б.20.
2. Тошкент вилояти давлат архиви, 70-фонд, 1-рўйхат, 58-иш, 23-24-варақлар
3. Ходжаев Б.А. Автомобиль транспорти иқтисоди. Дарслик.-Т.: Ўқитувчи. 1982. –Б.30.

4. Истиқлолнинг улуғ одимлари. Ўзбекистон автотранспорти ўтмишда ва истиқлол йилларида. –Т.: 2001 йил.-Б.101.

5. Истиқлолнинг улуғ одимлари. Ўзбекистон автотранспорти ўтмишда ва истиқлол йилларида. –Т.: 2001 йил.-Б.102.

6. Саидусманов Б. ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИДА АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРТИ ТИЗИМИНИНГ ЙЎЛГА ҚЎЙИЛИШ ТАРИХИ (1945-1990) //TAMADDUN NURI JURNALI. – 2025. – Т. 1. – №. 64. – С. 337-339.

INFORMATION TECHNOLOGIES, DISTANCE LEARNING, AND E-LEARNING IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES

Saydaliyeva Nilufar G`ulomqizi

*First-year-student at the National University
of Uzbekistan named after Mirzo Ulug`bek*

Teaching foreign languages has always required effective interaction, practice, and access to authentic materials. With the emergence of information technologies, new methods have been developed that provide learners with more flexible and individualized learning experiences. Distance learning and e-learning have become essential tools, especially after the global pandemic, which accelerated the shift to online education.

Role of Information Technologies in Language Learning: Technology integration in teaching and learning is an area of concern, interest, and discovery for many educators and administrators at all levels for multiple reasons, from enrollment management to enhanced learner engagement.

Information technologies (IT) have enriched language teaching through:

- Multimedia tools: Videos, interactive exercises, and audio recordings that improve listening and speaking skills.

- Language apps: Applications like Duolingo, Babbel, or Memrise that gamify the learning process.

- Online dictionaries and grammar checkers: Tools like Grammarly and Linguee that provide instant feedback.

- AI-based assistants: Chatbots and platforms like ChatGPT offer conversation practice and language support. (Blake, 2013; Sun et al., 2008).

Distance Learning: Expanding Access: Four characteristics distinguish distance learning. First, distance learning is by definition carried out through institutions; it is not self-study or a nonacademic learning environment. The institutions may or may not offer traditional classroom-based instruction as well, but they are eligible for accreditation by the same agencies as those employing traditional methods. Second, geographic separation is inherent in distance learning, and time may also separate students and teachers. Accessibility and convenience are important advantages of this mode of education. Well-designed programs can also bridge intellectual, cultural, and

Насруллаева Д.О., Согукпинар Д.А. Идеи феноменологии Эдмунда Гуссерля.....	311
Nishonova A.A. O'zbek tilidagi frazeologik birliklarning semantik tadqiqi.....	320
Nusratova U.J. "Zarbulmasal" asariining o'zbek adabiyoti tarixida tutgan o'rni.....	323
Olimova O'B. Ma'lum sheva topografiyasi va fonetik tabiati.....	325
Ortiqova H.M. Badiiy matn va assotsiativ tafakkur masalasi.....	330
Ochilova A.G'. Educational interaction between uzbekistan and germany for the last decade.....	332
Pazliddinov Sh.Q. Muhammad Yusufning milliy xarakter yaratishdagi o'ziga xos uslubi.....	336
Парпиев М.Т. Илк шарқ уйғониш даври алломалари ғояларининг замонавий жамиятдаги ўрни.....	340
Rasulova D.B. Tafakkurning uyg'onishi: Modern lirikada taraqqiyot qadriyatlarini.....	345
Рахимова Н.М. Интерактивные образовательные технологии как способ повышения вовлеченности студентов.....	350
Raxmanova S.A. Sabr va chidam konsepti bilan bog'liq frazeologik birliklarning didaktik ahamiyati.....	353
Raxmatova N.A. Maktabgacha yoshdagi bolalarda harakat apparatini rivojlantiruvchi mashqlar to'plami.....	356
Raxmatullayev F., Chorshanbiyeva G.A. Inkluziv ta'lim oluvchi o'quvchilarning psixologik xususiyatlari.....	358
Raxmonova M.Sh. Gamifiktsiya elementlari orqali boshlang'ich ta'limda o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish.....	360
Rahimberdiyeva M. Ona tilining ijtimoiy hayotdagi o'rni va unga tahdid solayotgan omillar.....	364
Rahimova Sh.J. Ingliz va o'zbek tillarida "Shukronalik"ni ifodalaydigan birliklarning differentsiatsiyasi.....	367
Rahmonova A.R. The importance of lexical doublets in English.....	371
Rashidova Z. O'zbek va ingliz tillarida sinonimlarning qiyosiy tahlili.....	374
Ruxillayeva N.Sh. Antuan de Sent-Ekzyuperining "Kichkina shahzoda" asari janrining o'ziga xosligi.....	376
Sabirova G.S Mirxalilova H.A. The importance of reading in english language acquisition.....	378
Sadullayeva M.Sh. Pirimqul Qodirovning "Yulduzli tunlar" asarining o'zbek adabiyoti taraqqiyotidagi o'rni va badiiy ahamiyati.....	381
Саидусманов Б.А. Ўзбекистонда транспорт тизимининг тараққиёт тарихи 1945-1990 й.й. (Тошкент вилояти мисолида).....	383
Saydaliyeva N.G'. Information technologies, distance learning, and e-learning in teaching foreign languages.....	386